

A. K., J. L.

Notatki o socjologii w prasie polskiej

Przegląd Socjologiczny Sociological Review 10, 620-621

1948

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W tym samym zeszycie czasopisma zamieszczony został artykuł Artura Bardacha o Stefanie Czarnowskim pt. *Naukowa działalność Czarnowskiego*, w którym autor informuje o głównych pracach i kierunku twórczości socjologicznej Czarnowskiego podkreślając szczególnie jego związki z marksistowską i durkheimowską teorią socjologiczną.

A. K.

Socjologia polska w wydawnictwie „Pologne”. W 1947 r. ukazała się w Szwajcarii w wydawnictwie *Editions de la Baconniere — Neuchâtel* publikacja zatytułowana *Pologne 1919—1939*. Całość składa się z trzech części. T. I nosi tytuł *Życie polityczne i socjalne*, T. II *Życie ekonomiczne* i wreszcie T. III *Życie umysłowe i artystyczne*.

Inicjatorem i głównym redaktorem tego dzieła był niedawno zmarły śp. Jan Modzelewski, długoletni poseł rządu polskiego w Szwajcarii. Prace nad książką były prowadzone podczas wojny.

W tomie III (784 stron) poświęconym życiu umysłowemu i artystycznemu Polski w latach 1919—1939 jest także jednostronicowa wzmianka poświęcona socjologii polskiej opracowana przez A. Kozłowskiego. Wzmianka ta jest niestety bardzo niekompletna. Ogranicza się ona do podania nazwisk socjologów polskich i paru pozycji bibliograficznych nie zawsze najważniejszych. Nie uwzględniono w niej Polskiego Instytutu Socjologicznego, „Przeglądu Socjologicznego” ani Biblioteki Socjologicznej.

K. D. D.

Socjolog amerykański o pracach badawczych socjologów polskich. W drugim zeszycie LIII tomu „*American Journal of Sociology*” (1947) Teodor Abel omawiając znaczenie materiałów autobiograficznych dla socjologicznych badań przypomina dorobek polskich instytucji naukowych: Polskiego Instytutu Socjologicznego, oraz Państwowego Instytutu Kultury Wsi w dziedzinie gromadzenia materiałów pamiętnikarskich. Przedstawiając technikę zbierania życiorysów specjalnego typu, szczególnie przydatnych dla socjologicznej analizy oraz sposób ich opracowywania przytacza jako wzorową pracę z tego zakresu *Młode pokolenie chłopów* J. Chałasińskiego.

A. K.

NOTATKI O SOCJOLOGII W PRASIE POLSKIEJ

Notatka o socjologii amerykańskiej. Na marginesie recenzji z pracy Howarda Beckera pt. *Amerykańska socjologia na początku drugiej wojny światowej* Janusz Lin zamieszcza w tygodniku „*Więść*” (nr 12. t. 5, 21 marzec 1948) uwagi na temat socjologii amerykańskiej.

„*Socjalizm i kultura*”. Pod powyższym tytułem ukazuje się we Francji pod redakcją G. Friedmanna cykl poświęcony prekursorom ideologii społecznej i politycznej socjalizmu. W opracowaniu tego cyklu biorą udział socjologowie francuscy. Tomy, które ukazały się obecnie, stanowią kontynuację rozpo-

czętego przed wojną wydawnictwa. Na szczególną uwagę zasługują tomy, w których omówiono poglądy i działalność przedstawicieli francuskiego socjalizmu utopijnego. W dziale tym Proudhona i Fouriera referowali A. Cuvillier i F. Armand.

Czasopismo „Kuźnica“ poświęciło omówieniu cyklu *Socjalizm i kultura* artykuł pióra Z. Kałużyńskiego (nr 42, 2, X. 1947). Autor artykułu podkreśla staranność, z jaką redaktorzy cyklu dokonując selekcji w poszukiwaniu ideologicznych przodków socjalistycznego poglądu na świat i wskazuje na ich pracę jako na wzór wydawnictw tego typu.

A. K.

Wspomnienie o Ojcu W. Schmidcie. W nr 20 z r. 1948 „Tygodnika Powszechnego“ ukazał się artykuł Z. Estreichera pt. *Książd — etnolog*, poświęcony działalności W. Schmidta. Dowiadujemy się z niego m. in. że znakomity etnolog wiedeński schronił się przed hitlerowcami do Szwajcarii i wykładał na uniwersytecie we Fryburgu. W czasie wojny był jednym z grona profesorów tego uniwersytetu, którzy prowadzili specjalne wykłady dla Polaków internowanych w Szwajcarii.

J. L.

PERSONALNE

Nowi członkowie Polskiej Akademii Umiejętności. W roku 1948 na członków korespondentów P. A. U. powołała między innymi: dr Józefa Chałasińskiego, prof. Uniwersytetu Łódzkiego i dr Czesława Znamierowskiego, prof. Uniwersytetu Poznańskiego.

Komisja Socjologiczna P. A. U. powołała na współpracownika dr Jana Szczyńskiego, zast. prof. na Uniwersytecie Łódzkim.

Socjolog na Kongresie Zjednoczeniowym P. P. R. i P. P. S. Jak podała prasa dr Tadeusz Szczurkiewicz, prof. Uniwersytetu Poznańskiego został wybrany na delegata z Poznania z ramienia Polskiej Partii Robotniczej na Kongres Zjednoczeniowy.

Zmiana nazwy Koła Socjologicznego Studentów Uniwersytetu Poznańskiego. Koło Socjologiczne studentów Uniwersytetu Poznańskiego im. Floriana Znanickiego zmieniło nazwę na Koło Socjologiczne studentów Uniwersytetu Poznańskiego.

Nagroda naukowa m. Poznania za rok 1948 przyznana została dr Tadeuszowi Szczurkiewiczowi, prof. socjologii na Uniwersytecie Poznańskim. W związku z tym „Gazeta Wielkopolska”, organ Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (24. II. 1949 r.) pisze o laureacie co następuje:

„Wszyscy, którym leży na sercu postęp społeczny i rozwój polskiej myśli badawczej — witają z radością decyzję, przyznającą tegoroczną nagrodę naukową Poznania tow. dr. Tadeuszowi Szczurkiewiczowi, profesorowi socjologii na Uniwersytecie Poznańskim.